تحلیل

برگزیت و جدایی طلبی اسکاتلندی‌ها

محمدعلی فیروزآبادی
مترجم

سپتامبر ۲۰۱۴ بود که نخستین بار دیوید کامرون، نخست‌وزیر وقت بریتانیا طی سفری کوتاه به اسکاتلند و بعد از خواندن جدیدترین نظرسنجی ناگهان متوجه شد جدایی اسکاتلند از بریتانیا چهره واقعیت به خود می‌گیرد. براساس اسناد منتشر شده می‌دانیم که کامرون از نتیجه آن نظرسنجی به‌شدت وحشت کرده بود. او پس از بازگشت به لندن راهی دربار می‌شود و از منشی شخصی ملکه می‌خواهد رئیسش را برای سرعقل آوردن جدایی‌خواهان اسکاتلند قانع کند.

کوتاه زمانی پس از آن یعنی در ۱۸ سپتامبر همه‌پرسی مهمی برگزار شد و بیش از ۵۵ درصد از رای‌دهندگان به نفع ماندن در امپراتوری بریتانیا رای دادند و بدین ترتیب همه آنچه جدایی‌خواهان رشته کرده بودند، البته موقتا پنبه شد.

انتشار خاطرات دیوید کامرون حال موجب شده این روزها سردمداران جدایی خواهان در حزب ناسیونالیست اسکاتلند به‌شدت خشمگین شده و نخست وزیر سابق را به فریب ملکه انگلستان برای نیل به اهداف خودش متهم کنند. این خشم رهبران حزب نشان می‌دهد بازگشت آن آرامش مورد انتظار لندن دیگر از طریق برگزاری همه‌پرسی امکان‌پذیر نبوده و مشخص است آن اکثریت شکننده مخالفان جدایی فعلا وجود ندارد. افزون بر آن ظاهرا جدایی خواهان نیز جسارت بیشتری پیدا کرده‌اند.

نظرسنجی‌های تابستان ۲۰۱۸ حکایت از موقعیت کمی برتر مخالفان جدایی‌طلبان داشت، اما نظرسنجی‌های تابستان امسال تصویری کاملا متفاوت را ارائه می‌دهد و ظاهرا ۴۳ درصد به جدایی و ۴۴ درصد به باقی ماندن در امپراتوری نظر دارند و ۱۳ درصد هم نظری نداشته‌اند. بی‌تردید، اما این برگزیت است که جان و جسارت تازه‌ای به جدایی‌خواهان بخشیده است. ۶۲ درصد مردم اسکاتلند برخلاف اکثریت بریتانیایی‌ها به باقی ماندن در اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶ رای دادند. اسکاتلندی‌ها می‌دانند در صورت خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا آنها نیز از مواهب عضویت در این اتحادیه محروم می‌شوند و به همین دلیل جدایی از بریتانیا را بهترین راه برای پیوستن دوباره و فوری به اتحادیه اروپا می‌دانند.

از سوی دیگر نمایندگان و رهبران حزب ملی اسکاتلند و شخص نیکلا استارگن، رئیس دولت محلی نیز از وجهه و اعتبار خوبی در محافل اروپایی برخوردار است و همین چندی پیش بود که استارگن به پاس تلاش‌هایش برای حفظ انسجام اتحادیه اروپا جایزه «ام ۱۰۰» را از آن خود کرد.

این که امروز شخصی مانند بوریس جانسون سکان دولت بریتانیا را در دست گرفته و برای اجرای بی‌قید و شرط برگزیت ثانیه‌شماری می‌کند، اسکاتلندی‌ها را نیز برای رسیدن به هدف خود بیشتر ترغیب کرده است. زیرا چنین خروج بی‌قید و شرطی از اتحادیه اروپا بی‌تردید کفه ترازو را به نفع طرفداران اسکاتلندی این اتحادیه سنگین‌تر خواهد کرد. استارگن رئیس دولت اسکاتلند چندی پیش در پوتسدام تاکید کرد دولت متبوع وی در صورت پیروزی جدایی‌خواهان در همه‌پرسی بعدی از هیچ تلاشی برای پیوستن به اتحادیه اروپا دریغ نخواهد کرد و در عین حال تهدید کرد که در صورت اجرای برگزیت این مساله. یعنی جدایی از بریتانیا. در سال ۲۰۲۰ محقق خواهد شد. البته اسکاتلندی‌های طرفدار جدایی حتی در صورت کسب اکثریت در همه‌پرسی نیز برای جدایی از بریتانیا باید موافقت دولت این کشور را کسب کنند و این در حالی است که بوریس جانسون بر حفظ وحدت و یکپارچگی امپراتوری تاکید دارد.

حال رای اخیر دیوان‌عالی بریتانیا علیه جانسون و عدم تعلیق مجلس این کشور می‌تواند فرصتی برای نمایندگان پارلمان در رابطه با مساله اسکاتلند ایجاد کند. با توجه به موقعیت تضعیف شده بوریس جانسون چنانچه نمایندگان مخالف برگزیت بتوانند اکثریت پارلمان را با خود همراه کنند و خروج فوری بریتانیا از اتحادیه اروپا را منتفی یا به تاخیر اندازند، بی‌تردید مخالفان جدایی در اسکاتلند نیز می‌توانند حداقل در کوتاه‌مدت برنامه‌های جدایی‌خواهان را با مانع روبه‌رو کنند.

منبع: اشپیگل آنلاین

شهادت جوان فلسطینی در نوار غزه

وزارت بهداشت فلسطین روز گذشته از شهادت فادی اسامه حجازی (۲۱ ساله) در نوار غزه خبر داد. بر اساس گزارش وبگاه فلسطینی «امد»، فادی حدود چهار ماه پیش در راهپیمایی‌های بازگشت به ضرب گلوله نظامیان صهیونیست زخمی شده بود. وی از آن زمان تاکنون در بیمارستان الاندونیسی نوار غزه بستری بود. / العالم فارسی

خطر بالای حملات تروریستی در فرانسه

با گذشت چند روز از حمله یك افسر پلیس به همکاران خود در فرانسه، تبعات این حادثه همچنان ادامه دارد. بر همین اساس، کریستوف کاستانر، وزیر کشور فرانسه هشدار داد سطح تهدیدات تروریستی همچنان در فرانسه بالاست. کاستنر همچنین از عدم تسلیم شدن در برابر فشارها بر او برای استعفا کردن از سمتش خبر داد و گفت که قصد استعفا ندارد. / ایسنا

ارتش آمریکا روز گذشته به‌طور کامل تجهیزات نظامی خود را از شهر رأس‌العین خارج کرد

چراغ سبز واشنگتن به آنکارا

آمریکا پس از توافق با ترکیه، نیروهای خود را از شمال سوریه خارج کرد

علی باقری
بین‌الملل

داستان حمایت آمریکا از هم‌پیمانان منطقه‌ای خود در برهه‌ای از زمان، در تمام این سال‌ها یك پایان مشترك داشته است. آنها در ابتدا نیروهای نظامی خود را به بهانه حمایت از یك گروه کوچك، به منطقه آورده و پس از رسیدن به اهداف خود از گروه‌های درگیر در ماجرا امتیاز گرفته و به همین راحتی پشت هم‌پیمانان دیروز خود را خالی می‌کنند. تازه‌ترین این موارد را به خوبی می‌توان در تحرکات اخیر در شمال سوریه مشاهده کرد. مؤید آن حرف‌های دیروز رجب طیب اردوغان مبنی بر شروع قریب‌الوقوع عملیات ترکیه در این منطقه و همچنین عقب‌نشینی نیروهای نظامی آمریکا از مناطق مذکور است.

ترکیه از مدت‌ها پیش اعلام می‌کرد به دنبال منطقه‌ای امن در شمال سوریه است. در واقع آنکارا می‌خواست مواضع و پایگاه‌های نیروهای کرد را در این مناطق از بین ببرد تا امنیت مرزهایش بیش از پیش تامین شود؛ اما مانع اصلی پیش روی ترکیه حضور نیروهای نظامی آمریکا و حمایت از کردها بود. با این حال، این ماجرا از چند روز پیش و به دنبال حرف‌های رئیس جمهور ترکیه در محافل مختلف شکل جدی‌تری به خودش گرفت. اردوغان چند روز پیش ضمن انتقاد از آمریکا گفته بود اطرافیان دونالد ترامپ به توصیه‌های او درباره عقب‌نشینی نیروهای آمریکایی از شرق فرات در سوریه عمل نکرده‌اند. اما به نظر می‌رسد تماس تلفنی که یکشنبه‌شب میان اردوغان و ترامپ شکل گرفت، راه آنکارا را برای آغاز این عملیات هموار کرد. اردوغان همچنین نام «چشمه صلح» را برای عملیات جدید خود انتخاب کرد تا پس از «سپر فرات» و «شاخه زیتون»، این سومین عملیات ترکیه در خاك سوریه باشد.

> سپردن وظیفه حفظ امنیت داعشی‌های زندانی به ترکیه، عملا به مثابه دادن یك هدیه ارزشمند به ترکیه است؛ زیرا این داعشی‌ها برای ترکیه یك منبع اطلاعاتی مهم خواهند بود و دوم این که نیروهای مسلح کرد تحت امر پ‌ك‌ك نخواهند توانست آنان را مانند یك ابزار فشار در برابر آنکارا به کار بگیرند

خالی کردن پشت کردهای سوریه

بیانیه‌ای که کاخ سفید بعد از این تماس تلفنی منتشر کرد و همچنین اظهارات خود اردوغان، به‌خوبی نشان داد واشنگتن پشت نیروهای حامی خود در شمال سوریه را خالی کرده است. در این بیانیه آمده است: ترکیه به‌زودی عملیات خود را که مدت‌هاست برای آن برنامه‌ریزی کرده، در شمال سوریه پیش می‌برد. نیروهای مسلح آمریکا نه از این عملیات حمایت می‌کنند و نه در آن مشارکت می‌کنند. نیروهای آمریکایی خلافت منطقه‌ای داعش را شکست داده‌اند و دیگر در این منطقه نخواهند بود. در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: آمریکا دیگر نمی‌تواند اعضای داعش را برای سال‌ها که هزینه زیادی برای مالیات‌دهندگان آمریکایی به همراه خواهد داشت، نگه دارد. بر همین اساس، از این به بعد ترکیه مسوول تمامی جنگجویان داعش در منطقه است که در دو سال گذشته بازداشت شده‌اند.

در پیامی که کاخ سفید در مورد تماس اردوغان و ترامپ منتشر کرده، به دو نکته مهم اشاره شده است، اول این‌که آمریکا در عملیات نیروهای نظامی ترکیه در شرق فرات، شرکت نمی‌کند و از این عملیات حمایت به عمل نمی‌آورد. نکته دوم که در واقع امتیاز مهمی به آنکارا محسوب می‌شود، این است که از این به بعد ترکیه مسؤول حفظ داعشی‌هایی خواهد بود که در دو سال اخیر در این مناطق توسط آمریکا دستگیر شده‌اند. به گفته کارشناسان، در واقع سپردن وظیفه حفظ امنیت داعشی‌های زندانی به ترکیه، عملا به مثابه دادن یك هدیه ارزشمند به ترکیه است؛ زیرا این داعشی‌ها برای ترکیه یك منبع اطلاعاتی مهم خواهند بود و دوم این که نیروهای مسلح کرد تحت امر پ‌ك‌ك، نخواهند توانست آنان را مانند یك ابزار فشار در برابر آنکارا به کار بگیرند.

آغاز عقب‌نشینی نیروهای آمریکایی

همزمان با این تحولات، یك مسوول بلندپایه ترکیه روز گذشته اعلام کرد ترکیه در انتظار خروج نیروهای آمریکایی از سوریه است تا عملیات نظامی در شرق فرات را آغاز کند. این مسوول ترکیه گفت ارتش آمریکا روز گذشته به طور کامل تجهیزات نظامی خود را از پایگاه تل أرقم در شهر رأس‌العین و نیز ایست بازرسی در تل أبیض خارج کرده است.

از سوی دیگر، یکی از مقامات نظامی آمریکا به رویترز در این زمینه گفت: نیروهای آمریکایی هرگز از نیروهای کرد در برابر حمله ترکیه در سوریه دفاع نخواهند کرد و آمریکا به نیروهای دموکراتیك سوریه اطلاع داده که هرگز از آنها در هیچ جای سوریه در برابر ترکیه حمایت نخواهد کرد. وی خاطرنشان کرد: نیروهای آمریکایی با تمام تجهیزات پایگاه تل ارقم در راس‌العین و یك مقر نظامی دیگر در تل ابیض در شمال شرق سوریه در مرزهای ترکیه را تخلیه کردند.

در همین حال، فرماندهی کل نیروهای دموکراتیك سوریه (قسد/SDF) روز گذشته در بیانیه‌ای که در وب‌سایت این گروه منتشر شد، این عقب‌نشینی را تأیید کرد و گفت برخلاف تلاش‌هایی که کردیم، تا از تنش نظامی با ترکیه اجتناب کنیم و برخلاف نرمشی که برای پیشبرد ساز و کار امنیت مرزی نشان دادیم، نیروهای آمریکایی به تعهدات خود عمل نکردند و نیروهای خود را از مناطق مرزی با ترکیه خارج کردند و ترکیه نیز در حال آماده شدن برای اشغال شمال و شرق سوریه است.

در همین راستا، دونالد ترامپ نیز روز گذشته در پیامی توییتری به این مساله واکنش نشان داد. رئیس جمهور آمریکا در پیام خود نوشت: آمریکا قرار بود ۳۰ روز در سوریه بماند، ولی ما سال‌ها ماندیم و بدون هیچ هدفی بیشتر و بیشتر در این جنگ فرو رفتیم.

رئیس جمهور آمریکا با اشاره به کردهای سوریه نوشته است: کردها همراه ما جنگیدند با مقدار زیادی پول و تجهیزات که از ما دریافت کردند. آنها دهه‌هاست که با ترکیه می‌جنگند. من برای سه سال است که این جنگ را متوقف کرده‌ام اما زمان آن است که از این جنگ‌های بی پایان مسخره خارج شویم. بسیاری از آنها قومی و قبیله‌ای هستند. ما باید سربازان خود را به خانه بازگردانیم.

ترکیه آماده شروع حملات

در این میان، مقامات ترکیه به سرعت به این مساله واکنش نشان دادند و گفتند این حملات به‌زودی آغاز می‌شود. در همین راستا، اردوغان پس از تماس تلفنی با ترامپ گفت: ما مقدمات را چیده‌ایم و طرح عملیات نظامی در شرق فرات را تهیه و تکمیل کرده و دستورات لازم را در این باره صادر کرده‌ایم. عملیات ما در شرق فرات در حدی نزدیك است که می‌توانیم بگوییم امروز یا فردا انجام می‌شود. رئیس جمهور ترکیه در بخش دیگری از حرف‌هایش درباره استرداد تروریست‌های خارجی داعش به کشورهای خودشان گفت: ما خواهان برگرداندن جنگجویان به کشورهای خودشان هستیم. ما از دوستان‌مان خواستیم بگویند چه نوع اقداماتی برای بازگرداندن آنها به کشورهایشان باید انجام شود.

ابراهیم کالین، سخنگوی ریاست جمهوری ترکیه در سخنانی درباره منطقه امن در شمال سوریه مدعی شد هدف از ایجاد این منطقه پاکسازی مرزها از عناصر تروریستی و تأمین امنیت مرزها برای بازگشت آوارگان سوری به کشورشان است. وی در توییتی نوشت: منطقه امنی که قرار است در شمال سوریه ایجاد شود تمامیت ارضی سوریه را تهدید نمی‌کند و ترکیه چشم طمعی به خاك هیچ‌کس ندارد.

هدف آنکارا از عملیات نظامی

درنگ

تمام تحرکات نظامی پیشین نیروهای ترکیه در شمال سوریه، معطوف به کرانه غربی رود فرات بوده است. در این مناطق، کردهای مسلح تحت امر پ.ك.ك، از قدرت دفاعی چندانی برخوردار نبودند و پس از مقاومتی کوتاه، ناچار به ترك میدان شدند.

حالا ترکیه به دنبال آن است که در شرق فرات نیز دست به عملیات بزند. یعنی در منطقه‌ای که شهرهای مهمی همچون کوبانی، صرین، عین عیسی، تل ابیض، رقه و دیرالزور در آنجا قرار دارند. این مناطق از چند سال پیش توسط نیروهای شبه‌نظامی وابسته به پ.ك.ك اداره می‌شوند و به شکل یك حکومت محلی سیاسی به نام خودمختاری شمال و شرق سوریه تشکیل شده است.

از سوی دیگر، گروه‌های مسلح کرد وابسته به پ.ك.ك در شرق فرات، غالبا جوان، کم‌سن و سال، کم‌تجربه و فاقد امکانات و تجهیزات پیشرفته هستند. آنان، در جنگ خیابانی و حملات چریکی در برابر داعش تا حدودی موفق عمل کردند. اما بی‌شك بدون حمایت هوایی و رصدهای اطلاعاتی نیروهای آمریکایی نمی‌توانستند داعش را شکست دهند. اما حالا آنان نه در برابر یك گروه تروریستی بی‌تجربه و هیجانی به نام داعش، بلکه در برابر ترکیه خواهند جنگید که دارای یك ارتش منظم و مکانیزه قدرتمند است.

عبدا...: برنده انتخابات افغانستان معلوم است

تیم انتخاباتی عبدا... عبدا... روز گذشته اعلام کرد برنده چهارمین دوره انتخابات ریاست جمهوری افغانستان معلوم است و نیازی به شمارش آرای بیشتر نیست. به گزارش شبکه طلوع، فضل احمد معنوی، از اعضای تیم انتخاباتی عبدا... گفت: طبق محاسبات ما، این انتخابات یك برنده دارد و به دور دوم نخواهد کشید.

وی افزود: دولت نباید در نتیجه انتخابات مداخله کند و کمیسیون مستقل انتخابات باید رقم دقیق آرا را اعلام کند. حضور مردم کمتر از رقم اعلام شده از سوی این کمیسیون است و برخی آرا از شعبی است که ناظران انتخاباتی در آنجا حضور نداشتند.

به گفته معنوی، به تاخیر انداختن نتیجه انتخابات به نفع کشور نیست و باید از جامعه بین‌الملل و نیروی کمك به حفظ صلح در افغانستان خواست به کمیسیون مستقل کمك کنند تا بتوان هر چه زودتر به نتیجه رسید. این در حالی است که پیش از این امرا... صالح، از همراهان انتخاباتی اشرف غنی نیز گفته بود، غنی در دور اول انتخابات پیروز شده است.

شکست‌های تازه نیروهای متجاوز در یمن

درگیری‌ها میان مزدوران دولت مستعفی یمن و انصارا... بار دیگر در استان الحدیده در غرب یمن از سرگرفته شده است. در همین راستا، انصارا... اعلام کرد که نیروهایش به دنبال درگیری‌ها، عملیات نفوذ نیروهای دولت مستعفی یمن به شمال ناحیه حیس واقع در جنوب شرقی الحدیده را ناکام گذاشتند.

از سوی دیگر، مرکز رسانه‌ای نیروهای جنوب یمن اعلام کرد، انصارا... پایگاه‌های نیروهای مشترك را در شمال ناحیه حیس مورد هدف قرار داده است. ارتش و کمیته‌های مردمی یمن نیز با چند فروند موشك محل‌های تجمع نظامیان سودانی در دو راهی الوازعیه در استان تعز را هدف قرار دادند. در این حمله شماری از نظامیان مزدور سودانی کشته و شمار دیگری زخمی شدند. بر همین اساس، سرلشکر محمد عبدالکریم الغماری در گفت‌وگو با روزنامه الیمن الجدید تصریح کرد: نیروهای ما امروز قوی‌تر شده‌اند، سلاح‌های بازدارنده در اختیار دارند و می‌توانند با آن عملیاتی را که رهبری ملت عزیز ما وعده داده است، اجرا کنند.

خبرهای کوتاه

پیشتازی النهضه در انتخابات تونس

نتایج اولیه غیررسمی انتخابات پارلمانی تونس که از سوی مراکز نظرسنجی صورت گرفته، می‌گوید جنبش اسلامگرای النهضه در تونس با ۱۷/۵ درصد آرا در رتبه نخست قرار دارد و بعد از آن رقیب اصلی‌اش حزب قلب تونس با ۱۵/۶ درصد آرا در مرتبه دوم قرار گرفته است. در همین حال، راشد الغنوشی رئیس حزب النهضه نیز گفت حزب وی در انتخابات پارلمانی که روز یکشنبه برگزار شد، پیروز شده است. در این میان، هیات عالی انتخابات این کشور میزان مشارکت رای‌دهندگان را ۴۱/۳ درصد اعلام کرد. گفته می‌شود نتایج نهایی انتخابات پارلمانی تونس روز چهارشنبه اعلام خواهد شد. / فارس

حمله توییتری ترامپ به پلوسی

دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا در ادامه تلاش برای تبرئه کردن خود از رسوایی «اوکراین گیت»، در پیامی توییتری، نانسی پلوسی رئیس دموکرات مجلس نمایندگان را هدف حملات لفظی قرار داد. وی گفت: نانسی پلوسی به همه دروغ‌های آدام شیف، رئیس کمیته اطلاعات مجلس نمایندگان، کلاهبرداری‌های کلان او علیه کنگره و مردم آمریکا و همچنین دیدارهای غیرقانونی با این فرد به اصطلاح افشاگر، واقف بود. ترامپ ادامه داد: این باعث می‌شود نانسی عصبی به اندازه آدام شیف حقیر در ماجرای ارتکاب به جرایم سنگین و بزهکاری و شاید خیانت مقصر باشد. / مهر

واکنش کره‌شمالی به مذاکره با آمریکا

به دنبال شکست مذاکرات روز شنبه نمایندگان آمریکا و کره شمالی در استکهلم، وزارت خارجه کره‌شمالی در مورد ادامه این مذاکرات بیانیه‌ای صادر کرد. کیم میونگ گیل، رئیس تیم مذاکره کننده کره‌شمالی در این زمینه اعلام کرد: ما از این موضوع ناامید شده‌ایم که آمریکا هیچ چیزی را روی میز مذاکره قرار نداده است. هم‌اکنون آمریکا مسؤولیت ادامه مذاکرات را بر عهده دارد. وی افزود: تا زمانی که آمریکا گام ویژه‌ای در زمینه عقب‌نشینی کامل و بدون بازگشت از سیاست‌های خصمانه در قبال کره شمالی برندارد، قصد نداریم مثل این بار در مذاکرات مشمئزکننده (با آمریکا) مشارکت کنیم. / فارس

پاول: سیاست خارجی آمریکا نابسامان است

همزمان با تلاش‌های جمهوریخواهان برای دفاع از رئیس جمهور آمریکا در برابر تحقیقات استیضاح، کالین پاول وزیر خارجه اسبق این کشور تاکید کرد رهبران جمهوریخواه باید هنگامی که شاهد اظهارات و رفتارهای اشتباه هستند، صریح سخن بگویند. پاول در این باره گفت: رهبران جمهوریخواه و اعضای کنگره در سنا و مجلس نمایندگان از خود تردید نشان می‌دهند، زیرا آنها از این می‌ترسند که صریح صحبت کردن آنها برایشان هزینه و تبعات داشته باشد. حقیقت این است که سیاست خارجی آمریکا در حال حاضر در وضعیت نابسامانی است. / ایسنا